

Wstęp

Polski system podatkowy to wciąż system mocno jeszcze zakorzeniony w latach 90-tych ubiegłego wieku. Podlega on ciągłym modyfikacjom, spośród których najwyraźniej akcentowane wydają się w ostatnim czasie zmiany spowodowane przystąpieniem Polski do struktur Unii Europejskiej i koniecznością dostosowania podatkowego prawa wewnętrznego do wymogów prawa Unii Europejskiej.

Polska funkcjonując w środowisku międzynarodowym, poddana jest jednak wpływom szerszym niż tylko kontynentalna Europa. Postępujący proces globalizacji, rozszerzania międzynarodowych kontaktów handlowych, a także zwiększenie transgranicznego przepływu kapitału i rozwój technologii nie pozostają bez wpływu na kształt polskiego systemu prawa, w tym prawa podatkowego. Wzajemne przenikanie się regulacji prawnych jest obecnie zjawiskiem powszechnym i wymagającym od podmiotów działających na rynku, jak i podmiotów stosujących prawo bardzo często uwzględnienia prawodawstwa innych niż Polska państw.

W szczególności, skuteczne prowadzenie działalności gospodarczej w środowisku międzynarodowym wymaga, przynajmniej na poziomie podstawowym, zorientowania w normach obowiązujących w innych państwach – i obecnie nie jest to już zjawisko nadzwyczajne. Wręcz przeciwnie – stanowi codzienność podmiotów prowadzących działalność w więcej niż jednym państwie, w tym coraz częściej małych i średnich przedsiębiorstwach, które samodzielnie lub z pomocą doradców próbują stawić czoło wymaganiom obcych jurysdykcji. Stanowi codzienność także dla podmiotów posiadających siedziby w Polsce, których kontrahenci, oddziały, przedstawicielstwa zlokalizowane są za granicą. Wszechstronna wiedza na temat regulacji prawnych państw całego świata zaczyna zyskiwać na znaczeniu, wśród nich zaś szczególnie rolę odgrywa znajomość terminów i zagadnień podatkowych, bezpośrednio warunkujących pewne oszczędności w ramach prowadzonej działalności.

Podatkowy Słownik Encyklopedyczny to efekt pracy mającej na celu rzetelne przygotowanie polskiego tłumaczenia jednej z podstawowych pozycji na liście literatury IBFD – *IBFD International Tax Glossary*. Leksykon nie ma odpowiednika na polskim rynku wydawniczym ostatnich lat. Akcent, jaki położono na objaśnienia pojęć funkcjonujących nie tylko na gruncie ustawodawstwa Unii Europejskiej, ale przede wszystkim porządków prawnych innych państw, to bez wątpienia czynnik wyróżniający tę pozycję. O ile bowiem terminologia prawa Unii Euro-

pejskiej wydaje się już dobrze przestudiowana i ze wszystkich stron przeanalizowana (oczywiście nadal istnieją pola do dopracowania), to tłumaczenia terminów i konstrukcji „pozaunijnych” stanowią w wielu przypadkach swoiste novum.

Tłumaczenie specyficznych dla danego systemu, a niekiedy mających bardzo techniczny charakter pojęć to wyzwanie, z którym zмага się wielu nawet wieloletnich praktyków. Dlatego zwrócono uwagę, by tłumaczenie nie stanowiło jedynie polskiego odpowiednika terminu i odtworzenia treści oryginalnej definicji, lecz by uwzględniało także polskie realia prawne. Mamy nadzieję, że zabieg ten uczyni *Podatkowy Słownik Encyklopedyczny* opracowaniem przystępnym dla polskiego Czytelnika oraz pozwoli na zrozumienie przedstawionych w nim kwestii.

Oddajemy na Państwa ręce wynik współpracy IBFD i MDDP, mając nadzieję, że spełni Państwa oczekiwania i stanie się pierwszym, poręcznym wyznacznikiem rozumienia zawilej nierzadko terminologii i przewodnikiem po meandrach różnic i specyfiki systemów podatkowych świata.

Życząc dobrych wniosków i analiz,

Monika Marta Dziedzic wraz z zespołem MDDP

Wprowadzenie

Drodzy Czytelnicy,

polskie wydanie *Podatkowego Słownika Encyklopedycznego*, jest tłumaczeniem angielskiej, a zarazem oryginalnej wersji *Międzynarodowego Leksykonu Podatkowego (IBFD International Tax Glossary)*, opracowanej i wydanej przez Międzynarodowy Instytut Dokumentacji Podatkowej (The International Bureau of Fiscal Documentation – IBFD) w Amsterdamie. Pierwsze wydanie *Międzynarodowego Leksykonu Podatkowego IBFD* ukazało się w 1988 roku i od tego czasu było wielokrotnie poprawiane, aktualizowane oraz rozszerzane o nowe hasła, z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych Unii Europejskiej.

Polskie wydanie Leksykonu zostało przygotowane w oparciu o szóste, zaktualizowane wydanie *Międzynarodowego Leksykonu Podatkowego IBFD* z 2009 roku. Uwzględnia ono realia i potrzeby polskich Czytelników: niniejsze wydanie uzupełniono o hasła wynikające bezpośrednio z polskiego prawa podatkowego; zmiany dotyczą także pozostałych haseł, w których uwzględniono specyfikę polskiego prawa podatkowego. Prezentowane wydanie zawiera niezwykle obszerną terminologię z zakresu międzynarodowego prawa podatkowego, obejmującą ponad 2000 haseł przedstawionych w wersji angielsko-polskiej oraz polsko-angielskiej. Część angielsko-polska obejmuje, oprócz tłumaczenia samych terminów podatkowych, również ich obszerne definicje. Pod każdym z haseł znajdują się liczne odnośniki do haseł powiązanych, które pozwolą dogłębniej zaznajomić się z danym zjawiskiem podatkowym. Część polsko-angielska ułatwia znalezienie angielskiego odpowiednika polskich terminów podatkowych.

Poza hasłami używanymi na arenie międzynarodowej z zakresu prawa podatków bezpośrednich i pośrednich, na uwagę zasługują terminy specyficzne dla regulacji prawnych Unii Europejskiej – Organizacji Współpracy i Rozwoju Gospodarczego (OECD), w tym m.in. z zakresu cen transferowych, z dziedziny rynków i operacji finansowych, a także z zakresu rachunkowości zawarte w *Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej*.

Podatkowy Słownik Encyklopedyczny skierowany jest do szerokiego kręgu odbiorców, którzy w swojej pracy zajmują się podatkami: do urzędników administracji podatkowej, studentów, naukowców, doradców podatkowych, a także do samych podatników.

W opracowaniu *Podatkowego Słownika Encyklopedycznego* brało międzynarodowe grono specjalistów różnych dziedzin podatków, ze środowiska akademickiego, a także praktyków z zakresu międzynarodowej praktyki podatkowej.

Prezentowane polskie wydanie *Podatkowego Słownika Encyklopedycznego* powstało dzięki wysiłkom polskich pracowników IBFD, którzy przetłumaczyli hasła do niniejszej publikacji. Dziękuję wszystkim osobom, które umożliwiły powstanie i wydanie *Słownika*.

Szczególne podziękowania kieruję do pracowników kancelarii prawnej MDDP, którzy pod zwierzchnictwem Partnera MDDP, pani Moniki Marty Dziedzic, współpracowali z IBFD przy opracowaniu polskiego wydania *Słownika*, zapewniając spójność zawartej w publikacji terminologii z polską praktyką podatkową.

Magdalena van Doorn-Olejnicka
IBFD